

Vigyázz, forró!

Részlet A majom szeme című regényből

Giselle nem reagált a hívásra. Dr. Kreutzer arra gondolt, hogy beül a kocsiba, és egyszerűen odahajt a lakásához. Úgy tudta, a férje ilyenkor, napközben mindig az egyetemi szobájában ül. Kutat – mondta erre Giselle cinikus hangsúllyal, kissé elhúzva a száját.

Odamegy, megnyomja a kaputelefon gombját, és ha nem engedik be, akkor megvárja, amíg kijön a házból egy lakó. Belép a kinyíló kapun, felmegy a másodikra, becsönget abba a rohadt lakásba. Magáévá teszi ott, az előszobában, térdre kényszeríti a becsukódó bejárati ajtó mögött. Végigpörgette a telefonja névjegyzékét, latolgatta, kihez mehetne fel ilyenkor, ebben az időpontban, de valójában nem egy másik női testet akart, nem valakit, bárkit, hanem azt, hogy Giselle érkezzék végre meg, és üljön le a fotelba, igazítsa a háta mögé a pipacsos díszpárnát, és engedje, hogy lehúzza róla a harisnyát.

Azt ígérte, hogy idejön, és segít.

Azt ígérte, nem hagyja őt egyedül a halott anyja holmijaival.

A doboz, amit neki szánt, a konyhában feküdt az asztalon. Sötétre színeződött kis ónszelence volt, benne néhány ósrégi ékszerrel, zörgő kacatokkal. Az apró szemű borostyánláncot az anyja sohasem hordta. A családi legenda szerint ezt a láncot még az apja hozta ajándékba Gdańskból, mert az anyja lány korától vágyott valódi borostyánra, de addig a napig csak egy sárga, műanyagból öntött medálja volt.

A borostyánszemeknek semmi fényük sem volt, de nem az idő bánt így el velük: a borostyán gyöngysor már eredetileg, újkorában is jobban hasonlított egy furcsa, aszott mazsolafüzérre, mint ékszerre. Dr. Kreutzer anyja talán egyszer, ha felvette, aztán visszarakta szépen a dobozába. Mintha szemölcsök nőttek volna körben a nyakán, úgy festett az a lánc. Utána hordta tovább haláláig azt a bizonyos sárga, műanyag hamisítványt. Nem ilyen borostyánokról álmodozott annak idején, bakfiskorában, de ilyenek lettek neki: egy mutatós, mézsárgán csilllogó műanyag, meg egy jelentéktelen igazi. Betette hát a valódi láncot a fehérenemű közé abba a kis dobozba, amelybe később odakerült a szlovák múzeumi shopban vásárolt rézcsat, még később pedig egy gránátköves kis ezüstgyűrű is.

Eladhatatlan, fényüket veszített ócskaságok voltak, de Dr. Kreutzer azért sajnálta volna kidobni őket.

Úgy tervezte, hogy a szék mögé áll, és a lecsukott szemű Giselle nyakába csatolja a borostyánláncot, elsuttogva, hogy ez az anyja egyik legféltettebb ékszere volt. Az apja szerelmes ajándéka abból az időből, amikor ő meg az öccse még meg sem születtek.

Gdańsk viszont nem tetszett neki. Idétlenül hangzott, sehogyan sem illett ebbe a történetbe. Dr. Kreutzernek a városról a kikötő, a kék zacskós fagyasztott hal, meg a Szolidaritás jutott eszébe. Úgy döntött, inkább kihagyja a sztoriból, vagy egyszerűen mást mond helyette. Mondjuk, Krakót. Krakó romantikusabb hely, ott van az a sárkánylegenda, meg az a hangulatos kis főtér az óriási csarnokkal, a hideg levegőben szálló sültgesztenye-illattal, a bundába burkolódzott, toporgó árusokkal. Ott van az a hatalmas, kivilágított vásárcsarnok, igen, ahonnan ez a borostyán is származik. Miért is ne? Ott vette az apja, amikor ők még a világon sem voltak.

Látta maga előtt Giselle-t, ahogyan ül a fotelban előrenyújtott lábbal, várakozóan. Átsejlik a lakkozott lábkörme a nejlonharisnyán.

Látta magát, amint mögé áll.

A nők valamiért imádják azt a mozdulatot, amikor a férfi a hátuk mögé lép, és a tarkójukon finoman babrálva a nyakukba igazít egy láncot.

Mintha a művére büszke aranyműves illesztené rájuk az elkészült ékszer. Mintha esküvőn állnának, és utolsó simításként felkerülne mellükre a menyasszonyi pompát beteljesítő, szikrázó, hideg tapintású gyémánt nyakék. Mintha koronázási ünnepségre készülődnének, és az ujjongó tömeg várakozó moráját hallva indulás előtt a komorna még gondosan felillesztené rájuk a birodalom súlyos, véres háborúkon és országhatárokon átmentett, ősi ékszerét.

A nők valamiért imádják a láncokat. Beleborzonganak, ha a nyakszirtjüket ingerlik, olyasvalamire emlékeztetve őket, ami a hátuk mögött történik.

Giselle nem telefonált.

Dr. Kreutzer a Ralph Lauren-zoknis lábát bámulta, aztán leguggolt, és kedvetlenül folytatta a pakolást. A kisszobát már nagyjából kiürítette, a folyosón egymás mellett sorakoztak a fekete zsákok. A nappali porcelánjait vigyázva, egyenként újságpapírba csomagolva tette dobozokba. Rémes darabok voltak. Senkinek sem fognak kellene a Hummel-figurák, a bonbonierek, az indákkal díszített karos gyertyatartók, amelyekbe belecsondosott a szürke viasz, sem az elpiszkolódott fenekű, fakó üvegvázak, a hamuszínű korondi tányérok. Senkinek a világon.

Ismét kezet mosott, mintha a tárgyakra ragadt több évtizedes por megtapadt volna az ujjain.

A gardrós szekrény egyik oldala még mindig tele volt spród, agyonmosott törölközőkkel, amelyek közé az anyja málló szappanokat dugdosott. A szekrény másik oldalában, ami nem volt bepolverve, a válltáskák lógtak. Bár a mama mélyen megvetette a műbőrt, proli dolognak tartotta, azért csüngött itt néhány hasznavehetetlen műbőr táska is, amelyeket mégsem dobott ki. Vasalt rongyszebkendők, régi színházjegyek lapultak műselyem rekeszeikben. Megviselt felületükről pergett a fólia, pernyeszerű lemezekkel hintve tele a szekrény ajtaját. Dr. Kreutzer undorodva húzta vissza kezét.

Hátul, a táskák alatt egy nejlonszatyrot tapintott ki. Egy régóta megszűnt áruház logóját nyomtatták az elejére. Egy gyűjtő talán örült volna ennek a több évtizedes reklámszatyornak, de ő gyanakodva dobta a padlóra. Valami bele volt csavarva.

Kotorászott.

Egy rongy. Szürke, színét veszített rongy. Nem molyos.

Vajon minek őrizgetett az anyja egy ócska porrongyot?

Közelebb vitte az arcához, hogy szemügyre vegye, és a szagáról hirtelen ráismert.

A taki volt az!

Nem csak egy egyszerű rongy, hanem a gyerekkorának egy agyonkoptatott darabkája.

A taki egykor vasalópokrócként kezdte a karrierjét, még abban az időben, amikor Dr. Kreutzer öccse meg se született. Az anyja, amikor vasaláshoz készülődött, az akkor még világoskék takit ráterítette az ebédlőasztalra. Ilyenkor ő mellette sertepertélt, a szálkás, kopott lábba kapaszkodott, és hallgatta, ahogy az anyja egyenletes hangon mondogatja, hogy vigyázz, forró, vigyázz, forró, közben kézzel hintve a vizet a vasalandó anyagra.

Várta a felcsapó gőz jellegzetes illatát.

A takaró lecsüngő sarkát ilyenkor az orrához dörgölte, vasalás után pedig az egész pokrócot magára húzta, és elvackolódott alatta az asztal alatt. Szerette alulról bámulni a hatalmas asztallapot. Más színe volt a kezeletlen falemeznek, a peremén különös rovátka futott. Dr. Kreutzer olyannak látta, mint egy autópályát. Gyakran el is aludt, hogy órákkal később az edények csörömpölésére vagy az anyja papucsának klaffogására ébredjen fel. Amikor ez többször is megismétlődött, az anyja fogta a nagy szabóollót, amit a konyhafiókban tartott, és kivágott neki egy részt a pokrócból, hogy a saját, külön darabkáját mindenhová magával hurcolhassa. Vitte és szorongatta is a babakocsiban, morzsolgatta a bevásárlás alatt, sőt, még az óvodába is azzal ment be, és a taki a folyosói öltözőszekrényben várta, hogy a délutáni alvásnál az óvónők odaadják neki. Enélkül nem bírt elaludni, csak feküdt ébren a kinyitható ágyon.

A takinak mintha még most, ennyi év után is lett volna valami halvány, távoli illata. Sohasem lehetett kimosni, mert ő nem engedte. Jól emlékszik rá, hogy az anyja többször el akarta csenni tőle, kilopni éjszaka az ágyából, de ő markolta álmában. Hurcolta magával még akkor is, amikor már szürkére piszkolódott és foszladozott. Később, hogy mégis ki lehessen mosni, az anyja újabb levágott csíkkal kísérletezett. Kimetszett egy újabb darabkát az eredeti, kék vasalópokróc széléből, és azt gyömöszölte az ő gyerekkezebe, hogy addig a taki a mosásba kerülhessen. De az az új csík semmiben sem hasonlított az igazira. Se az illata, se a tapintása. Az eredeti darab sarkán kissé felfeslett a szegély, és ő ezt a részt dörgölte mindig az orrához, ezzel a csücsökkel ringatta álomba magát. Az a kopott sarokrész magába itta az ő gyerekbőrének, nyálának a szagát, az álmainak kipárolgását és a lakás otthonos melegét is. Minden nap ott várta őt az öltözőszekrényben, és ha alváshoz készülődtek, vagy egyszerűen csak sírt, a dadusok elővették neki.

Itt van, Gyurika, csak ne sírjál.

A cseresznye volt a jele. Micsoda egy idétlen jel!

Elhatározta, hogy megkérdezi Giselle-t, emlékszik-e még a saját óvodai jelére.

Nem vette fel a telefont.

Másnak persze olyan jelek jutottak, mint autó, vonat vagy a kishajó.

Egymás után felhívta ötször, küldött neki egy sms-t.

Szeretlek, hiányzol.

Aztán küldött még egyet.

Giselle, te rohadt kurva, meg akarlak baszni. Belehalok, ha nem jössz ide.

A telefon csengett, aztán hangpostára váltott. Szóban is elmondta az sms-t, rekedten, vágyakozva. Utána letette a telefont a polcra, teljes hangerőre állítva. Hogy mégse teljen üresen az idő, kivonszolta a kidobandó zsákokat, és sorba állította őket az előszobafal mellett. Kivégzendő szemetek. Újabb zsákot bontott szét, vizsgálta a törölközőket. Az lett volna a legegyszerűbb, ha az összeset válogatás nélkül begyűri a szekrényből a zsákba, de elkezdett szelektálni. Kihúzott két nagyobb, megsárgult fürdőlepedőt. A kocsiba szeretne volna levinni őket, hogy le lehessen valamit teríteni az ülésre, ha kell. Átment a nappaliba. Az itteni, éles fényben jól látszottak a foltok a frottyon. Begyömöszölte ezeket is a többi közé, aztán megsavarta a zsák száját.

A takit viszont nem volt szíve kidobni. Felemelte az orrához, kereste az áttetszőre kopott anyagon azt az egykori, puha, felfeslett sarokrészt. Viszonylag hamar megtalálta, az orrához emelte. Különös, régi érzés fogta el, a kirottosodott műselyem szálai között mintha életre keltek volna az évtizedek óta alvó molekulák.

Visszament a polchoz, lenémította a telefont.

Volt egy olyan délután, amikor nem jöttek érte az óvodába. Valami történhetett, és nem értek oda időben a szülei, hiába várta őket a csoportszoba ajtaját lesve. A kék tároló ládán üldögélt, amiben a párnákat tartották. Az óvoda hatalmas üvegablakain át az alkonyodó kertre látott. Az esőtől csillogó mászókéra, a csúszda betonozott tetejére. Mindenki hazament már, égtek odabent a villanyok, a takarító nő egyenletes ritmusban csavarta ki a felmosórongyot, aztán koccantotta oda újra és újra a fa felmosófejet a linóleumos padló szegélyének. Dr. Kreutzer fülelt, és úgy hallotta, hogy ebben a monoton ismétlődésben van valami álmosító zene, valami andalító állandóság. Hajni néni, az ügyeletes óvónő időről időre kiment az irodába, hogy felhívja a szüleit, ő pedig az egyik ilyen kimenés alatt végigdőlt a hosszú láda tetején, és maga alá húzta a térdeit. Sötét volt már, odakint az óvodakerítés mellett fehér fényel égett az utcalámpa, és távolról behallatszott a kanyarodó, fékező busz moraja is.

Még egyszer felhívta Giselle-t, aztán fogta a takit, bement a kisszobába, és lehúzta a redőnyt. Rengeteg szösz összegyűlt a zokniján, úgyhogy kibújt belőle, ledobta az ágy mellé. Becsukta az ajtót, vibráló fénypontok jelentek meg az ágy felett, mintha valaki egy elmosódott, megfejtésre váró, olvashatatlan írást vetítene ki a falra.

Felállt, még lejjebb eresztette a redőnyt. A vibráló üzenet eltűnt, teljes éjszakai sötétség lett.

Lefeküdt, kikapcsolta a mobilt, ráengedte a zoknikra. Odahúzta magához az üvegszemű mackót, és a takit szorongatva elaludt.